

Αξιολόγηση Κοινωνικών Προγραμμάτων Υπό την Επίδραση Μεροληψίας στην Επιλογή του Δείγματος

Μοτάκης Ευθύμιος

Περίληψη

Αυτή η διατριβή μελετάει τις μεθόδους που εφαρμόζονται για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας διαφόρων κοινωνικών προγραμμάτων εντός ενός πλαισίου αιτιατής συμπερασματολογίας. Τα αποτιμώμενα δεδομένα υποτίθεται ότι προέρχονται από άτομα που συμμετέχουν κατόπιν δικής τους επιλογής στο πρόγραμμα βάσει ορισμένων προσωπικών, παρατηρούμενων ή μη παρατηρούμενων από τον αναλυτή, κριτηρίων. Σύμφωνα με την Στατιστική Θεωρία, η συμμετοχή στο πρόγραμμα κατόπιν προσωπικής επιλογής παράγει μη τυχαία δείγματα συμμετεχόντων. Έτσι, τα συλλεγόμενα δεδομένα δεν είναι δυνατόν να αναλυθούν με συμβατικές στατιστικές μεθόδους που χρησιμοποιούν τυχαία δείγματα, μια και κάτι τέτοιο θα οδηγούσε σε μεροληπτικές εκτιμήσεις. Εναλλακτικές μέθοδοι πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την διόρθωση αυτής της μεροληψίας που είναι γνωστή στη βιβλιογραφία ως Μεροληψία Επιλογής.

Τρία είδη μεθόδων αξιολόγησης μελετώνται εδώ. Τα *Τυχαιοποιημένα Πειράματα*, οι *Μεθόδοι Αντιστοίχισης* και η προσέγγιση με *Δομημένα Στατιστικά Μοντέλα*. Από αυτές, τα Τυχαιοποιημένα Πειράματα και οι Μέθοδοι Αντιστοίχισης θεωρούνται γενικά ως στατιστικές μέθοδοι αξιολόγησης. Εξ' ορισμού πρόκειται για μη παραμετρικές μεθόδους αντιμετώπισης του προβλήματος που δημιουργείται από την προσωπική επιλογή συμμετοχής. Ο αναλυτής δεν υποθέτει ούτε κάποια κατανομή ούτε ένα συγκεκριμένο μοντέλο προκειμένου να συγκρίνει τα οφέλη της συμμετοχής στο πρόγραμμα ανάμεσα στους συμμετέχοντες και μη συμμετέχοντες.

Από την άλλη πλευρά, η προσέγγιση με Δομημένα Στατιστικά Μοντέλα θεωρείται ότι εφαρμόζεται περισσότερο από οικονομέτρες. Μετά τον ορισμό ενός μοντέλου το οποίο περιγράφει τα δεδομένα και την διαδικασία της προσωπικής συμμετοχής στο πρόγραμμα, ο αναλυτής πρέπει να υποθέσει μια συγκεκριμένη κατανομή για τα τυχαία

σφάλματα (κατάλοιπα). Εναλλακτικά, ημι-παραμετρικές μέθοδοι έχουν αναπτυχθεί για την αντιμετώπιση των περιπτώσεων όπου δεν είναι δυνατόν να εδραιωθεί κάποια γνωστή κατανομή των καταλοίπων.

Τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των παραπάνω μεθόδων παρουσιάζονται εκτενώς στην διατριβή. Παρατίθενται παραδείγματα των μεθόδων όπου τέτοια παραδείγματα είναι διαθέσιμα. Τέλος, η διατριβή επικεντρώνεται στην περίπτωση των διεπιστημονικών μελετών. Η περίπτωση των διαχρονικών μελετών αναλύεται σε ξεχωριστό κεφάλαιο.